

Uitvoeringsprogramma Kinderdijk 2024-2028			
Uitwerking programma Kinderdijk 2024-2028			
lijn 1: Behoud en beleefbaar levend en werkend erfgoed & natuurbeheer			
Randvoorwaarde Behouden en versterken werelderfgoed Kinderdijk De inspanningen van alle betrokken partijen zijn gericht op het behouden en versterken van het werelderfgoed Kinderdijk: negentien molens in het geheel van een compleet werkend watermanagement systeem in een uniek Hollands landschap, een erfenis die behouden moet blijven voor de toekomst. Daarbij kijken we verder dan alleen de ca. 300 ha. die het werelderfgoed nu omvat. We kijken ook hoe de ontwikkelingen in de directe omgeving en in de regio, het gebied kunnen versterken en daar kwaliteit aan kunnen toevoegen.			
Natura 2000 Het Unesco werelderfgoed Kinderdijk is onderdeel van het Europese natuurnetwerk Natura 2000 en heeft internationale natuurwaarden. De doelstellingen die van daaruit zijn geformuleerd voor het in stand houden van rust- en broedgebieden voor vogels, stellen grenzen aan de mogelijkheden om het gebied te exploiteren.			
Doel Wij streven naar een toekomst waarin het Werelderfgoed Kinderdijk het internationale voorbeeld is van modern erfgoed beheer in een bewoond werklandschap, ons nationale icoon waar het gaat om modern watermanagement door de eeuwen heen.			
	Project	Trekker	Planning (start - afronding)
1.1	Restauratie en behoud Wisboomgemaal	SWEK	2025
a. Kernopgave Het maaltvaardig restaureren van het Wisboomgemaal om het weer periodiek in bedrijf te kunnen stellen met educatieve doelstelling ondersteunend aan het Verhaal van Kinderdijk. Gelijktijdig het verhelpen van de onderloopseheid van het gemaal. b. Belang voor samenwerking Kinderdijk en afhankelijkheden Afstemming met Waterschap en Provincie voor educatieve inzet van het gemaal ter ondersteuning van de waterkwaliteit. Samenhang met de Natura-2000 waarden. En versterking van de brug over de waterlopen is nodig voor de toegangsweg naar de Ioswal Hoge Boezem Overwaard. Risico is doorgaand verzakking van de kade Overwaard door de onderloopseheid. c. Inspanningen Overleg met Waterschap en Provincie voor inzetten van het gemaal. Omgevingsvergunning en financiering voor versterken brug.			
1.2	Uitwerken Verhaal van Kinderdijk	SWEK/Waterschap	2024-2028
a. Kernopgave SWEK, waterschap en alle andere stakeholders hebben een gezamenlijk beeld van de uit te dragen boodschap van het waterhebeer voor de bezoekers van Kinderdijk. Dit is in 2021 vastgesteld en wordt nu steeds dieper en breder uitgewerkt en vastgelegd. b. Belang voor samenwerking Kinderdijk en afhankelijkheden Samen één verhaal uitdragen door gebruik te maken van elkaars kennis. c. Inspanningen Beleid opstellen vanuit SWEK, volgend uit Verhaal. Verder vastleggen en uitdragen van het Verhaal in projecten en exposities. (Bijv. de introductiefilm in het Hulpgemeal, een Oral History-project etc).			
1.3	Uitwerken Erfgoedbeleid	SWEK	2024-2028
a. Kernopgave Het opstellen van een gezamenlijke Erfgoedvisie die daarmee neerslaat in Erfgoedbeleid met regelstelling bij de deelnemende partners om daarmee de waarden van het gebied goed te beschermen en uit te dragen in toekomstige ontwikkelingen. b. Belang voor samenwerking Kinderdijk en afhankelijkheden Samenhang met overheden is groot. Het beleid heeft de beste uitwerking als het door bevoegd gezag wordt ondersteund en gehandhaafd. Beleid moet passen in het beleid van andere overheden. c. Inspanningen Opstellen van beleid door SWEK in overleg met relevante stakeholders. Voor afstemming langs het Kernteam waar nodig. Betreft waardestellingen van het gebied, verduurzamingsbeleid, huurbeleid molens etc.			
1.4	Opstellen (meer)jaren exploitatieplan SWEK	SWEK	2024
a. Kernopgave SWEK moet minimaal voldoende middelen kunnen genereren om, gelet op haar doelstellingen en verantwoordelijkheden, de financiële continuïteit voor de lange termijn te kunnen waarborgen. b. Belang voor samenwerking Kinderdijk en afhankelijkheden Exploitatie van het SWEK heeft invloed op het verrekeningsmechanisme en uiteindelijk op meerdere stakeholders. c. Inspanningen Conform de afspraken in de Samenwerkingsovereenkomst deelt SWEK de meerjarenbegroting ter informatie. Het BPK brengt advies uit op de voortgangsrapportage die één keer per jaar besproken wordt met daarin onder meer het meerjarenperspectief.			
1.5	Onderzoek naar mogelijkheden molens voor waterbeheer	SWEK	2024-2025
a. Kernopgave Het inzetten van de molens om een bijdrage te leveren aan het waterbeheer, waardoor de maatschappelijke relevantie vergroot, verduurzaming plaatsvindt, de biodiversiteit wordt versterkt en het Verhaal van Kinderdijk beter tot zijn recht komt. b. Belang voor samenwerking Kinderdijk en afhankelijkheden Afstemming met Waterschap voor het peilbeheer, educatieve kansen voor het Waterschap en SWEK, samenwerking met Provincie over natuurwaarden Boezems en polders. c. Inspanningen Overleg met het Waterschap om te komen tot een maaltvereenkomst. Afstemming met Provincie in projecten voor natuurwaarden.			
1.6	Samenwerken met SIMAV	SWEK	2024-2026
a. Kernopgave Het elkaar versterken, bundelen van expertise en gezamenlijk uitdragen van het Verhaal van de Alblasserwaard. b. Belang voor samenwerking Kinderdijk en afhankelijkheden Samenwerking met educatieve kansen voor het Waterschap. Recreatieve kansen voor de Gemeenten en Provincie. c. Inspanningen SWEK is in overleg met SIMAV en spreekt af op welke fronten wordt samengewerkt.			
1.7	Educatiebeleid Kinderdijk	SWEK	2026-2028
a. Kernopgave Het vaststellen van een educatiebeleid waarmee het Verhaal van Kinderdijk concreet gemaakt wordt voor educatieve doeleinden. b. Belang voor samenwerking Kinderdijk en afhankelijkheden Educatieve samenwerking met het Waterschap. Wellicht mogelijkheden voor financiering/ extra promotie via Gemeenten. c. Inspanningen Opstellen van aanvullend beleid op het Educatieplan van Kinderdijk in samenwerking met Waterschap.			
1.8	Beeldkwaliteitsplan	SWEK	2025-2026
a. Kernopgave Op basis van de Landschapsbiografie beschrijven van de gewenste beeldkwaliteit van het Erfgoed in zijn omgeving, aansluitend op kwaliteitskader Entreezone b. Belang voor samenwerking Kinderdijk en afhankelijkheden Uniforme inrichting, dienstbaar aan de beleving van het erfgoed, de voorzieningen en de infrastructuur in zijn omgeving ongeacht wie er de beherende/verantwoordelijke partij is. c. Inspanningen Met de stakeholders in het kernteam komen tot een gemeenschappelijk gedragen beeldkwaliteit die ook richting geeft aan het beleid van de afzonderlijke partijen.			

1.9	Herbestemming Waardhuis Overwaard	Waterschap	2024-2026
a. Kernopdrave <i>Onderzoek naar geschikte bestemming voor het Waardhuis van de Overwaard</i>			
b. Belang voor samenwerking Kinderdijk en afhankelijkheden <i>Samenhang met overige voorzieningen bij Entreezone en bereikbaarheid Waardhuis Overwaard; haalbaarheidsonderzoek Watermanagementmuseum.</i>			
c. Inspanningen <i>Onderzoek naar gebruiksmogelijkheden en (bestuurlijk) draagvlak.</i>			

Uitvoeringsprogramma Kinderdijk 2024-2028

Uitwerking programma Kinderdijk 2024-2028

lijn 2: Beheersen bezoekersstromen

Randvoorwaarde

Toerisme als middel

Met de exploitatie van het werelderfgoed moeten voldoende middelen gegenereerd worden (bezoekers, sponsoring, subsidies, bijdrages verschillende overheden), om het gebied voor het nageslacht te behouden, de educatieve functie naar behoren in te vullen, de bereikbaarheid te garanderen, de leefbaarheid in het werelderfgoed en in de kernen te behouden en de natuurwaarden te versterken.

Doel

Om onze ambitie waar te maken, is het nodig dat we geënt op het perspectief op bezoekersmanagement Werelderfgoed Kinderdijk sturing hebben op alle bezoekersstromen, individueel en collectief, betaald en onbetaald, georganiseerd en ongeorganiseerd, over weg en over water, in en richting het werelderfgoed.

	Project	Trekker	Planning (start - afronding)
2.1	Versterken en beheersen toegankelijkheid via de polder	SWEK/Wschap Molenlanden	2025-2027
a. Kernopgave <i>Ontsluiting van schil en erfgoed voor langzaam verkeer aan de achterzijde van het gebied. Voorkomen van ongewenste activiteiten op de kades</i> <i>Betreft: Educatie-eiland, Middelkade, Molenkade, Groene Kade (Floris V-pad)</i> b. Belang voor samenwerking Kinderdijk en afhankelijkheden <i>Eigenaren, te weten het waterschap en gemeenten Molenlanden en Alblasserdam, zijn verantwoordelijk voor het voorkomen van ongewenste activiteiten op hun eigendommen. Voor openbaar terrein heeft de politie, dus de gemeente, een toezichthoudende rol. Daarnaast is de SWEK en gemeente Molenlanden eigenaar van opstallen. Samenwerking tussen de partijen is noodzakelijk om doeltreffende maatregelen te nemen. Daarbij is er een afhankelijkheid van partijen die zich binnen het gebied van het Werelderfgoed manifesteren en partijen daarbuiten.</i> c. Inspanningen <i>In aansluiting op de Kansenkaart voor de Alblasserwaard levert Bloc in 2025 een kaart op met concrete maatregelen in de schil van het Werelderfgoed die de toegankelijkheid versterken en beheersbaar maken.</i>			
2.2	Beheersen toegankelijkheid via het binnenwater: lage boezems	Molenlanden Wschap/Prov.	2028-2030
a. Kernopgave <i>Voorkomen van ongewenste activiteiten op en vanaf het water. Met name op de erven van de negentien - grotendeels bewoonde - molens.</i> b. Belang voor samenwerking Kinderdijk en afhankelijkheden <i>Eigenaren en beheerders, te weten het waterschap, Molenlanden en SWEK, zijn verantwoordelijk voor het voorkomen van ongewenste activiteiten op hun eigendommen. Voor openbaar terrein hebben politie en toezichthouders, namens de gemeenten en het waterschap, een toezichthoudende rol. Daarnaast zijn SWEK en gemeente Molenlanden eigenaar van opstallen. Samenwerking tussen de partijen is noodzakelijk om doeltreffende maatregelen te nemen.</i> c. Inspanningen <i>Handhavingsarrangement opstellen, afspreken en naleven plus eventuele fysieke belemmeringen aanbrengen</i>			
2.3	Uitvoeringsagenda Bezoekersmanagement	SWEK	2025-2026
a. Kernopgave <i>In vervolg op het Perspectief komen tot een strategie en aanpak van bezoekersmanagement Kinderdijk. Een strategie die houvast en richting geeft aan alle lopende projecten en tevens de toegankelijkheid en leefbaarheid van de directe omgeving van Kinderdijk garandeert.</i> b. Belang voor samenwerking Kinderdijk en afhankelijkheden <i>Met het betrekken van stakeholders en belanghebbenden, zoals de Provincie, Rotterdam en Metropoolregio kunnen verbindingen gelegd worden waarin alle denkbare modaliteiten worden benut voor het geleiden van bezoekers en passanten naar, door en voorbij het gebied van het Werelderfgoed.</i> c. Inspanningen <i>Na vaststelling van het perspectief op bezoekersmanagement, in overleg met stakeholders opstellen van een strategie en uitvoeringsagenda met concrete maatregelen.</i>			
2.4	Onderzoek naar bezoekersdata	SWEK/PZH/Molenlanden	2025>
a. Kernopgave <i>Zowel aantallen bezoekers betrouwbaar in kaart brengen alsmede de -stromen, het profiel, het gedrag, de motieven, tijdstippen, bewegingen en de waardering van de bezoekers. Het betreft dan betalende bezoekers (onder andere toegang tot twee museummolens en een rondvaart) én niet-betalende bezoekers. Zowel binnen het gebied als aanreizend en vertrekkend.</i> b. Belang voor samenwerking Kinderdijk en afhankelijkheden <i>Door samenwerking met vervoersautoriteiten zoals de Provincie krijgen we completer inzicht in het functioneren van Kinderdijk door middel van het in kaart brengen van (bezoekers)aantallen, het bezoekersprofiel, het bezoekersgedrag en de waardering.</i> <i>Aditioneel van toegevoegde waarde is een inwonersonderzoek van omliggende kernen, dat een beeld geeft van de aard van het bezoekersgedrag en leefbaarheid in de aanliggende dorpskern van Kinderdijk (en die van Nieuw-Lekkerland en Alblasserdam).</i> c. Inspanningen <i>Jaarlijks onderzoek in het hoog en laagseizoen in samenwerking en met medefinanciering door mede-belanghebbende stakeholders</i>			
2.5	Project Ketenmobiliteit (samenwerking Alblasserwaard-Waterdriehoek)	SWEK i.r.t. commerciële partijen	2025
a. Kernopgave <i>Verbeteren regionale ketenmobiliteit. Binnen de Drechtsteden is personenvervoer over water een goed alternatief voor vervoer over land. Concreet wilden we onderzoeken of watergebonden groepsvervoer een serieus alternatief kan zijn voor het transporteren van riviercruisepassagiers naar bestemmingen in de regio wat nu ook blijkt uit de eerste resultaten van de pilot.</i> b. Belang voor samenwerking Kinderdijk en afhankelijkheden <i>Het borgen van de aanpak en de daarvoor benodigde structuur en organisatiegraad maakt onderdeel uit van de vervolgaanpak bij een succesvolle implementatie van de pilot.</i> c. Inspanningen <i>Projectopzet in samenwerking met commerciële alliantie</i>			
2.6	Onderzoek halteren toeristenbussen in woonkernen	Molenlanden	2024
a. Kernopgave <i>Terugdringen van overlast en borgen van veiligheid. Ondersteunend aan doelstelling waardevolle bezoeker.</i> b. Belang voor samenwerking Kinderdijk en afhankelijkheden <i>Overlast in leefkern voorkomen, free-rider gedrag ontmoedigen.</i> c. Inspanningen <i>Aanpassing vergunning / afspraken / beleid. Verbod inzetten van halteren bussen in de woonkernen dorp Kinderdijk en bij bushalte Lekdijk Kinderdijk.</i>			
2.7	Onderzoek uitbreiding overnachtingsplaatsen Campers	Molen/Alb.dam	2025-2026
a. Kernopgave <i>Een gedegen beeld van de vraag naar overnachtingsplaatsen voor campers en of de huidige situatie daar voldoende in voorziet.</i> b. Belang voor samenwerking Kinderdijk en afhankelijkheden <i>Een integrale visie, voortvloeiend uit het gebiedsperspectief Bezoekersmanagement, waarbij beide gemeenten zullen kijken wat een zo optimaal mogelijke spreiding is van bezoekers en overnachters per camper.</i> c. Inspanningen <i>Op basis van de onderzochte vraag zal gekeken worden of (met name aan Molenlandse kant) de parkeerplekken voor campers in aantal kunnen toenemen. Daarbij wordt in 2025 aansluiting gezocht bij het actualiseren van het Toeristisch Aanbod Molenlanden (TAM)</i>			

2.8	Onderzoek en uitvoering bewegwijzering en bereikbaarheid	SWEK	2025-2026
a. Kernopgave <i>De werkgroep bezoekersmanagement geeft het advies een extern bureau dat gespecialiseerd is in wayfinding in te schakelen op het gebied van planvorming en advies. Dit voor alle drie de poorten richting Kinderdijk: Alblasserdam, Krimpen aan de Lek en Nieuw Lekkerland. Een transferium in Alblasserdam en dus goed werkend bezoekersmanagement systeem kan niet functioneren zonder een effectieve last mile vervoer- en bewegwijzeringssysteem. Dit plan geeft duiding aan wayfinding voor alle vervoersmodaliteiten en doelgroepen die daar bij horen. De werkgroep Bezoekersmanagement adviseert een optimale bereikbaarheid te organiseren voor een goed functionerend Transferium Poort aan de Noord. Vervoer over water heeft daarbij prioriteit wel gelet op de kosten en baten. Duurzame alternatieven worden er in meegenomen.</i>			
b. Belang voor samenwerking Kinderdijk en afhankelijkheden <i>Inspanning van Kernteam+ om uit Perspectief en Uitvoeringsagenda bezoekersmanagement in de juiste volgorde van de bereikbaarheid te gaan garanderen van het transferium en de bewegwijzering richting Kinderdijk voor alle drie de poorten.</i>			
c. Inspanningen <i>Nieuwe uniformering bewegwijzering binnen het werelderfgoed. Buiten het Werelderfgoed dankzij subsidietoekenning visievorming in 2025, uitvoering in 2026.</i>			
2.9	Ontwikkeling Transferium Alblasserdam	Alblasserdam	2025-2026
a. Kernopgave <i>De oplevering van een goed functionerende parkeer- en opstapvoorziening voor toeristen en het daarmee samenhangende vervoer van en naar Kinderdijk.</i>			
b. Belang voor samenwerking Kinderdijk en afhankelijkheden <i>Samenwerking en overeenstemming over uitvoering en kwaliteit tussen de gemeente Alblasserdam, Waterschap en SWEK is cruciaal.</i>			
c. Inspanningen <i>Projectrealisatie onder regie van de gemeente Alblasserdam.</i>			

Uitvoeringsprogramma Kinderdijk 2024-2028

Uitwerking programma Kinderdijk 2024-2028

lijn 3: Leefbaarheid omgeving

Randvoorwaarde

Waterbeheer is randvoorwaarde

Het gebied is ontstaan vanuit de waterbeheersing van de hele Alblasserwaard. In het gebied is op een unieke wijze zichtbaar hoe in verschillende periodes in de geschiedenis de inwoners hun strijd tegen het water voerden. De techniek die daarvoor noodzakelijk was en is, is nog altijd zichtbaar. De moderne gemalen bij Elshout zijn en blijven onmisbaar voor het beheersen van het waterpeil in de Alblasserwaard. Alle ontwikkelingen in en rond het gebied moeten daarom te allen tijde passen binnen de eisen die vanuit het waterbeheer door het waterschap gesteld worden.

Doel

Het molengebied, de dorpen Kinderdijk, Alblasserdam en Nieuw-Lekkerland zijn een prettige plek om te wonen, waar bewoners direct en indirect profiteren van de nabijheid van het werelderfgoed en het toerisme, zodat voorzieningen in stand kunnen blijven.

	Project	Trekker	Planning (start - afrondding)
3.1	Overleg met dorp over uitvoering dorpsagenda en nauwere samenwerking SWEK en Dorp	Molenlanden/ SWEK	pm
a. Kernopgave <i>Wat is het beoogde resultaat van het project?</i> b. Belang voor samenwerking Kinderdijk en afhankelijkheden <i>Wat is het belang voor de samenwerking binnen Kinderdijk? En welke afhankelijkheden zijn er die van invloed zijn op de realisatie/ wat zijn de voornaamste risico's (van derden, financiering, randvoorwaarden, etc).</i> c. Inspanningen <i>Welke concrete acties/stappen moeten worden uitgevoerd om het doel te bereiken?</i>			
3.2	Zorgen voor effectieve bescherming 'horizon'	SWEK/RCE	2025
a. Kernopgave <i>Het garanderen van een historisch omgevingsgezicht op het vlak van toewijzen en beschermen.</i> b. Belang voor samenwerking Kinderdijk en afhankelijkheden <i>Bij nieuwe ontwikkelingen rondom Kinderdijk dienen de partijen elkaar op de hoogte te stellen, zodat gezamenlijk kan worden getoetst op de haalbaarheid en de wenselijkheid van de plannen. Voorbeelden: polder Blokweer, ontwikkelingen IHC, Energieopgaven, ruimtelijke plannen omgeving (bijv. Ridderkerk).</i> c. Inspanningen <i>Integraal en pro-actief overleg met als doel te komen tot het vastleggen van een Bufferzone rondom het Werelderfgoed.</i>			
3.3	Arrangement effectief Toezicht en Handhaving	Al.dam/Molenl./ SWEK	2026-2028
a. Kernopgave <i>Een efficiënt werkend toezichtapparaat, dat bezoek gastvrij begeleidt, waar nodig overtredingen voorkomt, signaleert en bestraft, zodat de ordelijkheid in het gebied gewaarborgd blijft.</i> b. Belang voor samenwerking Kinderdijk en afhankelijkheden <i>Handhaving draagt bij aan een leefbaar molengebied. Dit hangt sterk samen met een van de hoofddoelen van het SWEK om de waardevolle bezoeker een zo goed mogelijke ervaring te bieden.</i> c. Inspanningen <i>In relatie tot de beperkt beschikbare capaciteit in 2025 investeren in gastheer/gastvrouw schap op straat, met name op piekdagen. Op basis van ervaringen 2025 in 2026 werkbaar arrangement uitwerken, inclusief financiering.</i>			
3.4	Onderzoek naar mogelijkheden uitbreiden passende verblijfsaccommodatie	Molenl./Albl.dam	2026-2027
a. Kernopgave <i>Gezien de verwachte stijging van het aantal (betalende) bezoekers is het zaak om te kijken waar uitbreiding van goede accommodatie mogelijk is.</i> b. Belang voor samenwerking Kinderdijk en afhankelijkheden <i>Een pallet aan goede overnachtingsmogelijkheden voor bezoekers van het gebied completeert de beleving en stimuleert het uitgavenpatroon van de toerist. Hierbij dient rekening te worden gehouden met spreiding.</i> c. Inspanningen <i>Een gezamenlijk beeld van de overnachtingsvraag is cruciaal. Aansluiten bij het actualiseren van het Toeristisch Aanbod Molenlanden biedt kansen. Bij nieuwe overnachtingsmogelijkheden moet rekening worden gehouden dat verdere druk op de (leef)omgeving onwenselijk is.</i>			

Uitvoeringsprogramma Kinderdijk 2024-2028

Uitwerking programma Kinderdijk 2024-2028

lijn 4: Ontwikkelprojecten

Randvoorwaarde

Projecten uit de onderstaande lijst moeten na realisatie dienstbaar zijn aan de doelen van één of meerdere van de lijnen 1, 2 en 3.

Doel

Het hele openbare gebied in en rondom het werelderfgoed en de daarin gelegen bestaande en nieuwe gebouwen krijgen een kwaliteit die past bij de aard en het verhaal van Kinderdijk.

	Project	Trekker	Planning (start - afronding)
4.1	Herontwikkeling Entreegebied	Molenlanden	2025-2035

a. Kernopgave

Uitvoering geven aan de stedenbouwkundige visie “Entree Kinderdijk-Elshout” waardoor het entreegebied de uitstraling krijgt die past bij de status van één van bekendste UNESCO Wereld-erfgoederen in Nederland. Waarbij de rust in het dorp gehandhaafd blijft en de SWEK de mogelijkheid krijgt om zich bij de exploitatie van het gebied te richten op de waardevolle bezoekers en daarmee de middelen te genereren om aan de verplichtingen te voldoen die voortvloeien uit de verantwoordelijkheden als site-holder van het UNESCO werelderfgoed.

b. Belang voor samenwerking Kinderdijk en afhankelijkheden

SWEK en Waterschap zijn siteholders binnen het Werelderfgoed. Molenlanden en Alblasserdam hebben het beheer over de openbare ruimte op hun grondgebied. Provincie en RCE bewaken de erfgoedwaarden van de site en het landschap binnen en om de site. Een gedeelde visie, een geaccepteerde uitwerking in bestemmingsplan en realisatie met draagvlak is randvoorwaardelijk voor het welslagen.

c. Inspanningen

Vaststellen bestemmingsplan inclusief beantwoorden zienswijzen in samenspraak met stakeholders en belanghebbenden. Maken plan van aanpak voor realisatie deelprojecten.

4.2	Ontwikkeling Poort aan de Noord Alblasserdam		2026-2035
-----	--	--	-----------

a. Kernopgave

Het creëren van een mobility hub, waarbij ontsluiting middels persoonlijke mobiliteit over weg en water hand in hand gaan, waarbij Alblasserdam, maar ook Kinderdijk en omliggende gebieden op een efficiënte manier te bereiken zijn.

b. Belang voor samenwerking Kinderdijk en afhankelijkheden

Als overkoepelend infrastructureel project is het belangrijk dat de bereikbaarheid van Kinderdijk er sterk op vooruitgaat, congestie voorkomt en fungeert als visitekaartje van de omgeving met betrekking tot mobiliteit.

c. Inspanningen

Het programma Poort aan de Noord hangt nauw samen met het project Transferium (2.8), waarbij in samenwerking met alle ketenpartners en belanghebbenden wordt gewerkt aan een bovenregionaal mobiliteitsknooppunt.

4.3	Natuurherstel Natura 2000	Prov./Wschap	2024-2026
-----	---------------------------	--------------	-----------

a. Kernopgave

Behalen en/of behouden van de vastgestelde Natura2000 doelstellingen.

b. Belang voor samenwerking Kinderdijk en afhankelijkheden

De lage- en hoge boezems van Kinderdijk en aangrenzende gebieden, Polder Blokweer en een deel van polder Nieuw-Lekkerland maken deel uit van het N2000 gebied Kinderdijk. De activiteiten, inrichting en het beheer van het toeristisch gebied van Kinderdijk kunnen invloed hebben op de natuurdoelen. De inrichting en het beheer van alle gebruikers moeten op elkaar en op de N2000 doelen worden afgestemd.

c. Inspanningen

Provincie Zuid-Holland zal vanaf Q2 2024 een herziening van het N2000 plan Kinderdijk in gang zetten omdat de looptijd van het huidige plan verloopt.

4.4	Ontwikkelen tweede fase Westrand	SWEK/Molenl.	2026-2028
-----	----------------------------------	--------------	-----------

a. Kernopgave

De realisatie van de 2e fase stond gepland als uitbreiding van de 1e fase. Met het inzicht van nu is het noodzaak om eerst de bus en camper parkeer behoefte te achterhalen en daarmee de benodigde capaciteit te bepalen van het terrein. Een wens is ook om kritisch te kijken naar de exploitatieopbrengst van het terrein en of de 2e fase van de Westrand mogelijkheden kan bieden voor het kampeer overnachtingstekort in de regio.

b. Belang voor samenwerking Kinderdijk en afhankelijkheden

Overlast beperken en leefbaarheid van de omgeving garanderen. Kijken naar de kansen van een positieve bijdrage aan de exploitatie bezoekersmanagement.

c. Inspanningen

Interne oriëntatie Molenlanden verbreden naar verkennen binnen Kernteam+, advies uitbrengen richting Gemeente Molenlanden via Kernteam/BPK.

4.5	Herinrichting Molenstraat / Lekdijk	Molenlanden	2025-2026
-----	-------------------------------------	-------------	-----------

a. Kernopgave

Herinrichting van de openbare ruimte op de Molenstraat en Lekdijk tot en met de stop en go Kinderdijk, naar een verblijfsgebied waar 30 km per uur de snelheid is en de leefbaarheid toeneemt.

b. Belang voor samenwerking Kinderdijk en afhankelijkheden

Ontwikkeling Entreegebied en herinrichting Molenstraat/Lekdijk raken elkaar en vragen om een gezamenlijke uitwerkingsopgave ter hoogte van het Werelderfgoed.

c. Inspanningen

Ontwerp- en uitwerkingsopgave na vaststellen bestemmingsplan.

4.6	Herontwikkeling polder Blokweer: landschapsontwikkeling	Provincie	2024-2030
-----	---	-----------	-----------

a. Kernopgave

70ha Natuurontwikkeling ihkv NNN en N2000, passend binnen voorwaarden van oa erfgoed

b. Belang voor samenwerking Kinderdijk en afhankelijkheden

OUV'S UNESCO Werelderfgoed waarborgen. Onderdeel van bufferzone aanpak. Diverse belanghebbenden dienen betrokken te zijn voor een integraal en gedragen plan dat recht doet aan de landschappelijke erfgoedkwaliteiten van het gebied.

c. Inspanningen

planvorming, besluitvorming, procedurele stappen en realisatie. Startpunt is het vaststellen van een Landschapsbiografie als werkbaar kader.

4.7	Herontwikkeling polder Nieuw-Lekkerland (natuurontwikkeling Oasen)	Provincie	2026-2030
-----	--	-----------	-----------

a. Kernopgave

Natuurontwikkeling van ca 35ha ihkv NNN en N2000, passend binnen voorwaarden van oa erfgoed

b. Belang voor samenwerking Kinderdijk en afhankelijkheden

OUV'S UNESCO Werelderfgoed waarborgen. Onderdeel van bufferzone aanpak. Diverse belanghebbenden dienen betrokken te zijn voor een integraal en gedragen plan dat recht doet aan de landschappelijke erfgoedkwaliteiten van het gebied.

c. Inspanningen

planvorming, besluitvorming, procedurele stappen

4.8	Open verbinding tussen lage boezems Overwaard en Nederwaard	Waterschap	2029-2031
a. Kernopgave De maatregel maakt deel uit van project Nieuwe waarden binnen het gebiedsprogramma Alblasserwaard Vijfheerenlanden. Met het gebiedsprogramma wordt het watersysteem en de kades van de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden op orde gebracht. Met het openen van de Middelkade kan de bemalingscapaciteit en de afvoer van water efficiënter worden uitgevoerd zonder één van de bestaande gemalen buiten werking te stellen.			
b. Belang voor samenwerking Kinderdijk en afhankelijkheden Met de aanpassing van de kade moet het bestaande fietspad behouden blijven. Ook moet de nieuwe inrichting passend zijn binnen het gebied. De samenwerkende partijen denken actief mee over een passende inrichting en uitvoering.			
c. Inspanningen Er komt nabij het sluisje bij Alblasserdam over een lengte van 100 meter een opening in de Middelkade. Voor het behouden van het fietspad komt er over deze lengte een brug. Het geheel wordt in nauw overleg met de gebiedspartijen landschappelijk ingepast. Ook de uitvoering zal in overleg plaats vinden.			
4.9	Versterking kades Hoge Boezems	Waterschap	2026- 2028
a. Kernopgave De maatregel maakt deel uit van project Nieuwe waarden binnen het gebiedsprogramma Alblasserwaard Vijfheerenlanden. Met het gebiedsprogramma wordt het watersysteem en de kades van de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden op orde gebracht. De kades langs de Hoge boezem van de Overwaard zijn niet stevig genoeg en zullen daarom versterkt worden.			
b. Belang voor samenwerking Kinderdijk en afhankelijkheden Met het versterken van de kades zal in het gebied gewerkt gaan worden wat hinder zal opleveren voor de natuur en bewoners. Het is een belangrijk aandachtspunt dat schade aan aanwezige molens en eventuele andere bouwwerken zo veel mogelijk wordt voorkomen. Tevens is er bijzondere aandacht voor de mogelijke effecten op het landschap en de natuur. Nauwe afstemming met de gebiedspartners is van groot belang om de te nemen maatregelen en het dagelijks gebruik van de kades en de omgeving zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen.			
c. Inspanningen In 2023/Q3 2024 wordt verkend wat de staat van de kades is en waar er maatregelen nodig zijn. Vervolgens zullen vanaf Q4 2024 verder worden uitgewerkt tot concrete maatregelen.			
4.10	Scheiden voetgangers en fietsers op Middelkade	SWEK/Wschap	2026-2031
a. Kernopgave Aansluitend aan ontwikkeling Entreegebied vergroten van de veiligheid door het aanleggen van een gescheiden wandel- en fietspad op de Middelkade tot de Blokweerschebrug.			
b. Belang voor samenwerking Kinderdijk en afhankelijkheden Samenhang met kade en bruggen Waterschap, verkeersveiligheid, erfgoedwaarde van de kade. Recreatiebevordering voor gemeenten en PZH.			
c. Inspanningen Planvorming, verbinden met projecten 4.1., 4.4. en 4.10. verunning, financiering.			

Project		Trekker	Planning	stavaza	opmerkingen
LIJN 1 BEHOUD EN BELEEFBAAR LEVEND EN WERKEND ERFGOED					
1.1	Restauratie & benutten Wisboomgemaal	SWEK	2025-2026	afgerond	Is onlangs feestelijk geopend
1.2	Uitwerken Verhaal van Kinderdijk	SWEK/Wschap	2024-2028	afgerond	Verhaal is op schrift (boek) en film vastgelegd maar is een lopend proces. Verhaal wordt uitgebreid.
1.3	Uitwerken visie op Erfgoedbeleid	SWEK	2024-2028	lopend	Overkoepelende visie opstellen als basis voor (gemeentelijk) erfgoedbeleid en regelgeving stakeholders
1.4	Opstellen (meer)jaren exploitatieplan SWEK	SWEK	2024	afgerond	Principe is vastgelegd in SOK
1.5	Onderzoek naar mogelijkheden molens voor waterbeheer	SWEK	2024-2025	lopend	Afstemming met Waterschap Rivierenland en Stichting Rivierenland
1.6	Samenwerken met SIMAV	SWEK	2024-2026	lopend	Plan van aanpak Molenvisie. Samenwerking binnen arrangementen en evenementen, zoals Alblasserwaardse molendag
1.7	Educatiebeleid Kinderdijk	SWEK	2026-2028	lopend	-
1.8	Beeldkwaliteitsplan	SWEK	2025-2026	lopend	Is opgestart met stakeholders
1.9	Herbestemming Waardhuis Overwaard	Waterschap	2024-2026	lopend	Haalbaarheidsonderzoek watermanagementmuseum loopt. Ook zijn overleggen met andere stakeholders en belanghebbenden gestart.
LIJN 2 BEHEERSEN BEZOEKERSSTROMEN					
2.1	Versterken en beheersen toegankelijkheid via de polder	SWEK/Wschap	2025-2027	lopend	In uitvoer, onderdeel van ontsluitingskaart; aansluiting op kansenkaart
2.2	Beheersen toegankelijkheid via het binnenwater: lage boezems	Molenlanden	2028-2030	on hold	wordt opgepakt wanneer plannen uitgewerkt worden voor doorbraak Middelkade
2.3	Uitvoeringsagenda Bezoekersmanagement	SWEK	2025-2026	on hold	In vervolg op perspectief uitwerken last-milevervoer vanaf 2026
2.4	Onderzoek naar bezoekersdata	SWEK	2025-2028>	lopend	Verwerven van inzicht in aantallen, keuzemotieven van niet collectief georganiseerde bezoekers is in voorbereiding
2.5	Project Ketenmobiliteit (samenwerking Alblasserwaard-Waterdriehoek)	SWEK & partijen	2025	lopend	Ontsluiten op afstand van het Werelderfgoed over water voor riviercruise bezoekers
2.6	Onderzoek halteren toeristenbussen in woonkernen	Molenlanden	2024	on hold	Dit onderzoek wordt meegenomen in het door de Provincie gesubsidieerde PARKEER- EN GELEIDINGSMANAGEMENT onderzoek en implementatievoorstel. Oplevering eind 2025
2.7	Onderzoek uitbreiding overnachtingsplaatsen Campers	Al.dam/Molenl.	2025-2026	in voorbereiding	Met Molenlanden in het kader van de Toeristisch Aanbod Molenlanden (TAM) uitwerken
2.8	Visievorming bewegwijzering	SWEK/Molenl./ Al.dam	2025	lopend	In vervolg op perspectief bezoekersmanagement en wordt meegenomen in het door de Provincie gesubsidieerde PARKEER- EN GELEIDINGSMANAGEMENT onderzoek en implementatievoorstel. Oplevering eind 2025
2.9	Ontwikkeling Transferium Alblasserdam	Alblasserdam	2025-2026	lopend	Vorbereiding en realisatie, in samenspraak met het waterschap. Verwachte oplevering eind 2025
LIJN 3 LEEFBAARHEID OMGEVING					
3.1	Overleg met dorp over uitvoering dorpsagenda en nauwere	Molenl./ SWEK	Going	lopend	Niet meer apart in UP opnemen.
3.2	Zorgen voor effectieve bescherming ‘horizon’	SWEK / RCE	2025	lopend	In samenspraak met alle stakeholders definiëren & vastleggen Bufferzone rondom werelderfgoedstatus
3.3	Arrangement effectief Toezicht en Handhaving	Al.dam/Molenl./ SWEK	2026-2028	lopend	In vervolg op perspectief bezoekersmanagement en wordt meegenomen in het door de Provincie gesubsidieerde PARKEER- EN GELEIDINGSMANAGEMENT onderzoek en implementatievoorstel
3.4	Onderzoek naar mogelijkheden uitbreiden passende	Molenl./Albl.dam	2026-2027	in voorbereiding	Met Molenlanden in het kader van de Toeristisch Aanbod Molenlanden (TAM) uitwerken. Staat op de planning voor 2025
LIJN 4 ONTWIKKELPROJECTEN					
4.1	Herontwikkeling Entreegebied	Molenlanden	2025-2035	lopend	Vaststellen bestemmingsplan (medio 2025), voorbereiden overdracht panden 2025/2026
4.2	Ontwikkeling Poort aan de Noord	Alblasserdam	2026-2035	lopend	
4.3	Natuurherstel Natura 2000 gebied	Prov./Wschap	2024-2026	lopend	Vaststellen Landschapsbiografie en uitwerken natuurinrichting polder Blokweer
4.4	Ontwikkelen tweede fase Westrand	SWEK/Molenl.	2026-2028	in voorbereiding	Met Molenlanden in het kader van de Toeristisch Aanbod Molenlanden (TAM) uitwerken. Staat op de planning voor 2025
4.5	Herinrichting Molenstraat / Lekdijk	Molenlanden	2025-2026	lopend	Uitwerking Entreegebied koppelen aan herinrichtingsopgave deel Molenstraat/Lekdijk ter hoogte erfgoed Buitenruimte is nog in overleg met Waterschap over afwatering. Zodra dit is opgelost kan uitvoering/aanbesteding starten.
4.6	Herontwikkeling polder Blokweer	Prov./Albl.dam	2024-2026	in voorbereiding	Vaststellen Landschapsbiografie
4.7	Herontwikkeling polder Nieuw-Lekkerland (natuurontwikkeling Oasen)	Provincie	2026-2030	Lopend	Provincie is bezig met planontwikkeling. Gesprekken met Alblasserdam, Waterschap en Molenlanden zijn reeds gevoerd.
4.8	Open verbinding tussen lage boezems Overwaard en Nederwaard	Waterschap	2029-2031	in voorbereiding	Waterschap heeft Alblasserdam en Molenlanden reeds geïnformeerd over de plannen maar wordt pas actueel in 2029
4.9	Versterking kades Hoge Boezems	Waterschap	2026- 2028	in voorbereiding	Nog geen concrete plannen bekend
4.10	Scheiden voetgangers en fietsers op Middelkade	SWEK/Wschap	2026-2031	-	Wordt opgepakt in de behandeling van punt 1.8